

World Vision

नीतिगत व्यवस्था अनुसार विद्यालयमा हुनुपर्ने न्यूनतम व्यवस्थाहरू

प्राथमिकतामा रहेका न्यूनतम सक्षमताका अवस्थाहरू सुनिश्चित गर्नका लागि
नागरिक आवाज र कर्तव्य
Citizen Voice and Action (CVA)

सूचना तथा जानकारी

आवाज

सम्वाद

जवाफदेहिता

शिक्षासम्बन्धी सेवाहरुका सूचकहरु

क्र.सं.	सूचक	न्यूनतम	अपेक्षित	स्रोत
पहिलो प्राथमिकतामा रहेका शिक्षासम्बन्धी सूचकहरु (अनुगमन मापदण्ड र स्कोरकार्डमा अनिवार्य रुपमा राख्ने पर्ने सूचकहरु)				
१.	शिक्षक उपस्थिति	विद्यालय खुलेको दिन मध्ये ९२%	१००%	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ प्रभावकारीता सम्बन्धी
२.	कक्षाकोठामा शिक्षक	तोकिएको कुल समयको १००%	कुल समयको १००% र आवश्यकतानुसार अतिरिक्त समयको उपयोग	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ प्रभावकारीता सम्बन्धी
३.	शिक्षकका लागि पेसागत सहयोग	हरेक शिक्षकले वार्षिक रुपमा कम्तीमा १ पटक मागमा आधारित तालिम प्राप्त गरेको	हरेक शिक्षकले तालिमबाट प्राप्त गरेको ज्ञानसीपलाई कक्षाकोठामा प्रयोग गरे नगरेको समीक्षा गरेको, सो समीक्षा सरोकारवालाहरुमा जानकारी दिने गरेको र सुधारका लागि पृष्ठपोषण समेत आदान प्रदान हुने गरेको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ प्रभावकारीता सम्बन्धी
४.	भवन तथा कक्षा कोठा	लेखन र पढ्न बाधा नपुग्ने खालको पर्याप्त उज्यालो भएका कोठाहरु भएको	पर्याप्त हावा खेल्ने तथा प्रकाश आउने भ्याल र सुरक्षाको लागि ग्रील वा डण्डी लगाएको विद्यार्थीको पहुँचमा भएको, सुरक्षित भ्यालढोका जुन बन्द गर्न र खोल्न मिल्ने भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ भौतिक अवस्था सम्बन्धी
५.	पाठ्य पुस्तक	शैक्षिक शत्रको सुरुमै हरेक विषयको पाठ्यपुस्तक विद्यार्थीहरुले पाएको	हरेक विषयको पाठ्यपुस्तक लगायत स्थानीय तवरमा बनेका अन्य पाठ्यसामग्रीहरु पाएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ - शिक्षण सिकाई सम्बन्धी SSDP, pg. 9; SSDP programme and result framework- objective no. 5
६.	शौचालय	छात्र तथा छात्राको लागि छुट्टाछुट्टै शौचालय भएको	छात्र तथा छात्राको लागि छुट्टाछुट्टै शौचालय भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ भौतिक अवस्था सम्बन्धी
७.	बुककर्नर	बुककर्नरका लागि १ उपयुक्त साइजको प्याकको व्यवस्था (कक्षाको आकार हेरी)	बुककर्नर सहित कक्षा १ देखि ३ सम्म विषयगत सिकाइ कुनाको व्यवस्था	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ भौतिक अवस्था सम्बन्धी
८.	तहपार गर्ने दर	९०%	१००%	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ प्रभावकारीता सम्बन्धी
दोस्रो प्राथमिकतामा रहेका शिक्षासम्बन्धी सूचकहरु				
९.	कक्षागत औसत	५०%	१००%	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ प्रभावकारीता सम्बन्धी
१०.	विद्यालय खुल्ने दिन	एक शैक्षिक सत्रमा न्यूनतम २२० दिन		शिक्षा नियमावली २०५९, नियम ८४(५)
११.	विद्यार्थी उपस्थिति	कूल २१० दिन प्रति वर्ष	कूल २२० दिन प्रति वर्ष	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ प्रभावकारीता सम्बन्धी
१२.	भवन तथा कक्षा कोठा	भूकम्प निरोधक भवन भएको	भूकम्प निरोधक रड्गरोगन सहितको पक्की भवन भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ भौतिक अवस्था सम्बन्धी
१३.	भवन तथा कक्षा कोठा	घाम पानी छेक्ने छाना भएको	चिसो, तातो, पानी र आवाज प्रुफ सिलिङ्ग छाना भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ भौतिक अवस्था सम्बन्धी
१४.	खानेपानी	विद्यालय हाताभित्र पिउन योग्य पानी भएको	विद्यालयको हरेक कक्षाकोठामा फिल्टर सहित पिउने पानीको भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ भौतिक अवस्था सम्बन्धी
१५.	स्वास्थ्य परीक्षण	वर्षको १ पटक विद्यालयमा तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीबाट बालबालिकाको स्वास्थ्य परीक्षण गरको	वर्षको २ पटक विद्यालयका सबै बालबालिकाको स्वास्थ्य परीक्षण गरेको र हरेक बालबालिकाको व्यक्तिगत स्वास्थ्य विवरण दुरुस्त राखेको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ स्वास्थ्य, सुरक्षा र बचाव सम्बन्धी
१६.	सुरक्षा अनुभूति	विद्यालयमा भौतिक, शारीरिक दण्ड/सजाय निषेध गरिएको	विद्यालय भित्र र समुदायमा समेत बालबालिकामाथि हुने शारीरिक सजाय, हेपाइ, यौन शोषण एवम् दुर्व्यवहारको अन्त्यका लागि विद्यालयमा स्पष्ट योजना तथा कार्यक्रमहरु भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ स्वास्थ्य, सुरक्षा र बचाव सम्बन्धी
१७.	बालबालिकाको सहभागिता	बालबालिकाको गठन भएको	बालबालिकाको गठन भएको र सो क्लबले सञ्चालित कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा समीक्षा गरेको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ बालबालिका, परिवार र समुदायको सहभागिता सम्बन्धी
१८.	परिवारको सहभागिता	अभिभावक शिक्षक सङ्घको गठन भएको	अभिभावक शिक्षक सङ्घद्वारा विद्यालयको गुणस्तर सुधार सम्बन्धी कार्यक्रमहरु गरेको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ बालबालिका, परिवार र समुदायको सहभागिता सम्बन्धी
१९.	शिक्षकका लागि पेसागत सहयोग	शिक्षकले तालिमबाट सिकेका कुराहरुलाई कक्षाकोठामा प्रयोग गरेको । सबै छात्रहरुले ५०% छात्रा छात्रवृत्ति पाएको	शिक्षकले तालिमबाट सिकेका कुराहरुलाई कक्षाकोठामा प्रयोग गरेको र प्रधानाध्यापक तथा सम्बन्धित निरीक्षकबाट नियमित अनुगमन भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ प्रभावकारीता सम्बन्धी
२०.	छात्रवृत्ति सम्बन्धमा	वर्तमान नियम कानुनले व्यवस्था गरेअनुसार दलित छात्रवृत्ति वर्तमान नियम कानुनले व्यवस्था गरेअनुसार जनजाति छात्रवृत्ति वर्तमान नियम कानुनले व्यवस्था गरेअनुसार सहिदका छोराछोरीका लागि छात्रवृत्ति वर्तमान नियम कानुनले व्यवस्था गरेअनुसार अपाङ्ग छात्रवृत्ति	५०% छात्रा छात्रवृत्ति १००% पुगेको तात्कालीन नियम कानुनले व्यवस्था गरेअनुसार वितरण भएको तात्कालीन नियम कानुनले व्यवस्था गरेअनुसार वितरण भएको तात्कालीन नियम कानुनले व्यवस्था गरेअनुसार वितरण भएको तात्कालीन नियम कानुनले व्यवस्था गरेअनुसार वितरण भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ शिक्षामा लैङ्गिक पक्ष सम्बन्धी
२१.	अतिरिक्त क्रियाकलाप	विद्यार्थीको चैतर्षिक विकासको लागि महिनाको १ पटक अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन हुने गरेको	विद्यार्थीको चैतर्षिक विकासका लागि हप्ताको एक पटक अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन हुने गरेको शिक्षण सिकाइ अतिरिक्त क्रियाकलापको लागि कुनै एक शिक्षकलाई संयोजकको रुपमा समेत तोकिएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ - शिक्षण सिकाई सम्बन्धी

“सानै छु बढ्न देउ, बाल विवाह होइन पढ्न देउ ।”

क्र.सं.	सूचक	न्यूनतम	अपेक्षित	स्रोत
तेस्रो प्राथमिकतामा रहेका शिक्षासम्बन्धी सूचकहरू?				
२२.	पाठ्य पुस्तक	सबै विद्यार्थीहरूले आधारभूत तहसम्म नि:शुल्क पाठ्य पुस्तक पाउने सबै विद्यार्थीहरूलाई पाठ्य पुस्तकको उपलब्धता हुने	सबै विद्यार्थीहरूलाई शैक्षिक सत्रको सुरुको दुई हप्ता भित्र पाठ्य पुस्तकको उपलब्धता	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ - शिक्षण सिकाई सम्बन्धी SSSD, pg. 9; SSSD programme and result framework- objective no. 5
२३.	शौचालय	दिसापिसाव गर्न छुट्टाछुट्टै व्यवस्था भएको र पानीको व्यवस्था भएको	दिसापिसाव गर्न पानीको व्यवस्था सहितको छुट्टाछुट्टै शौचालय भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ भौतिक अवस्था सम्बन्धी
२४.	शौचालय	प्रति ५० विद्यार्थीका लागि एक सेट शौचालय भएको निरन्तर सफाइको व्यवस्था भएका भ्यालढोका सहितको चुकूल लगाउन र खोल्न सकिने शौचालय भएको	प्रति २० विद्यार्थीका लागि एक सेट शौचालय भएका निरन्तर स्वस्थ हुने निश्चितता सहितको सफाइको व्यवस्था भ्यालढोका सहितको चुकूल सजिलो सित लाउन र खोल्न सकिने शौचालय भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ भौतिक अवस्था सम्बन्धी
२५.	फर्निचर	प्रति ४ विद्यार्थीका लागि १ सेट डेस्क बेन्च भएको	प्रत्येक विद्यार्थीका लागि १ सेट उपयुक्त कुर्सी टेबुल भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ भौतिक अवस्था सम्बन्धी
२६.	कक्षाकोठाको उचाइ	नौ फिट उचाई		शिक्षा नियमावली २०५९, अनुसूची ३।
२७.	कक्षाकोठाको साइज	प्रति विद्यार्थी ०.७५ वर्गमीटर क्षेत्रफल भएको	प्रति विद्यार्थी १.०० वर्गमीटर क्षेत्रफल भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ भौतिक अवस्था सम्बन्धी
२८.	कक्षाकोठाको साइज र विद्यार्थीको अनुपात	प्रति ५० विद्यार्थीका लागि १ कक्षा कोठा भएको	प्रति ४० विद्यार्थीका लागि एक कक्षा कोठा भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ भौतिक अवस्था सम्बन्धी शिक्षा नियमावली २०५९, अनुसूची ३।
२९.	विद्यार्थी र शिक्षकको अनुपात	प्रति ५० विद्यार्थीका लागि १ शिक्षक भएको	प्रति ४० विद्यार्थीका लागि एक शिक्षक भएको	शिक्षा नियमावली २०५९, अनुसूची २१।
३०.	सन्दर्भ सामग्री	शिक्षकका लागि पाठ्यपुस्तक, पाठ्यक्रम, शिक्षक निर्देशिका, विशिष्टीकरण तालिका आदि सामग्रीको व्यवस्था भएको	शिक्षकका लागि पाठ्यपुस्तक, पाठ्यक्रम, शिक्षक निर्देशिका, विशिष्टीकरण तालिका र विद्यार्थीका लागि सहयोगी सामग्रीको व्यवस्था भई निरन्तर प्रयोग भएको।	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ - शिक्षण सिकाई सम्बन्धी
३१.	पुस्तकालय	विद्यालयको एक कोठामा पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक, सन्दर्भ सामग्री राखिएको पुस्तकालय भएको विद्यालयको एउटा कोठामा विषयगत प्रयोग सामग्रीहरू सहितको एकपटकमा २५ जना सम्मले प्रयोगात्मक कार्य गर्न सक्ने व्यवस्था भएको	विषयगत हिसाबले सान्दर्भिक पुस्तकहरूको अभिलेखीकरण र वितरण प्रणाली सहितको पुस्तकालय भएको प्रयोगशालाका लागि छुट्टै भवन भएको विषयगत सामग्री सहितको एकपटकमा ५० जना सम्मले प्रयोगात्मक कार्य गर्न सक्ने गरी व्यवस्था भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ भौतिक अवस्था सम्बन्धी
३२.	प्रयोगशाला	हावा, पानीबाट बच्न विद्यालयका कक्षाकोठामा ढोका र भ्यालको व्यवस्था भएको	कक्षाकोठाको भ्यालमा ग्रील हुनुका साथै बरण्डा एवं भ्याडमा रेलिङको व्यवस्था भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ स्वास्थ्य, सुरक्षा र वचावट सम्बन्धी
३३.	वचावटको अनुभूति	भूकम्प आउँदा कसरी बच्न सकिन्छ भन्ने कुराको जानकारी बालबालिकाहरूलाई दिएको	भूकम्प आएको खण्डमा केगर्ने भन्नेबारे बालबालिका र शिक्षकहरूलाई समय-समयमा अभ्यास समेत गराउने गरेको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ स्वास्थ्य, सुरक्षा र वचावट सम्बन्धी
३५.	स्वास्थ्य परीक्षण	प्राथमिक उपचार वाक्स उपलब्ध भएको र सो वाक्सभित्र प्राथमिक उपचार, जुकाको औषधी, र सुईको व्यवस्था भएको	प्राथमिक उपचार वाक्स उपलब्ध भएको, प्राथमिक उपचार कसरी गरिन्छ भन्ने विषयमा सबै शिक्षक /शिक्षिका एवम् ठुला बालबालिकाहरूलाई तालिम दिएको, वर्षको एक पटक आँखा, मुख र कानको परीक्षण गर्ने गरेको र सिकाइमा विशेष समस्या भएका बालबालिकाको शारीरिक, मानसिक र संवेगात्मक अवस्थाको परीक्षण गर्ने गरेको नियमित जुकाको औषधी वितरण भएको विद्यालयमा प्रत्येक वर्ष खोप कार्यक्रम सञ्चालन गरेको र बालबालिकाले खोप लिएको/नलिएको रेकर्ड राखेको र स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित फोहोरहरू फाल्न वाक्सको व्यवस्था भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ स्वास्थ्य, सुरक्षा र वचावट सम्बन्धी
३६.	वचावटको अनुभूति	विद्यालय हाताभित्र खाल्डाखुल्डी नरहेको र विद्यालय हातालाई केही न केहीले घेरावार गरेको	खाल्डाखुल्डी पुर्नुका साथै विद्यालय हातामा पखाल वा बार लगाइएको र आवश्यक मर्मत सम्भार गर्ने गरेको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ स्वास्थ्य, सुरक्षा र वचावट सम्बन्धी
३७.	परिवारको सहभागिता	अभिभावक शिक्षक संघको ३ महिनामा १ पटक बैठक बस्ने गरेको	अभिभावक शिक्षक संघको २ महिनामा १ पटक बैठक बस्ने गरेको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ बालबालिका, परिवार र समुदायको सहभागिता सम्बन्धी
३८.	परिवारको सहभागिता	अभिभावक भेला वर्षको १ पटक बस्ने गरेको	अभिभावक भेला वर्षको २ वा सो भन्दा बढी बस्ने गरेको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ बालबालिका, परिवार र समुदायको सहभागिता सम्बन्धी
३९.	समुदायको सहभागिता	प्रत्येक विद्यालयमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति हुनेछ।		बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ बालबालिका, परिवार र समुदायको सहभागिता सम्बन्धी
४०.	समुदायको सहभागिता	विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठक २ महिनामा बस्ने गरेको	विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठक १ महिनामा बस्ने गरेको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ बालबालिका, परिवार र समुदायको सहभागिता सम्बन्धी
४१.	समुदायको सहभागिता	वर्षको १ पटक सामुदायिक भेला गरेको	आवश्यकतानुसार वर्षमा २ पटक भन्दा बढी सामुदायिक भेला गरेको र भेलाका निर्णयहरू कार्यान्वयन गरेको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ बालबालिका, परिवार र समुदायको सहभागिता सम्बन्धी
४२.	छात्र र छात्राको सहभागिता बढाउन	छात्रको तुलनामा ९७% छात्रा भएको	छात्र र छात्राको समान सहभागिता भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ शिक्षामा लैङ्गिक पक्ष सम्बन्धी
४३.	महिला शिक्षक व्यवस्थापन गर्न गराउन	महिला शिक्षक नियुक्ति सम्बन्धी नीतिको पूर्ण कार्यान्वयन भएको	विद्यालयहरूमा कम्तीमा ५०% महिला शिक्षक भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ शिक्षामा लैङ्गिक पक्ष सम्बन्धी
४४.	विद्यालय व्यवस्थापनमा महिलाको सहभागिता बढाउन	व्यवस्थापन समितिमा कम्तीमा १ जना महिला सदस्य भएको	विद्यालय सम्बद्ध सबै समितिहरूमा ५०% महिलाहरू सहभागी भएको	बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप २०६७ शिक्षामा लैङ्गिक पक्ष सम्बन्धी

“सानै छु बढ्न देउ, बाल विवाह होइन पढ्न देउ।”

शिक्षक शिक्षिकाको उपलब्धता

पाठ्य पुस्तकको उपलब्धता

कक्षामा पढाई कुनाको व्यवस्था

राम्रो कक्षाकोठा र भवन

छात्र र छात्राको लागि छुट्टाछुट्टै शौचालयको व्यवस्था

World Vision

वर्ल्ड भिजन इन्टरनेसनल नेपाल

ललितपुर, नेपाल

पोष्ट बक्स २१९६९, काठमाडौं नेपाल

फोन : +९७७ १ ५५४८८८७७, ५५४७९७७

फ्याक्स नं. : +९७७ १ ५०९३५७०

ईमेल : info_nepal@wvi.org

www.wvi.org/nepal

@wvinpl

@wvinepal

@wvnepal